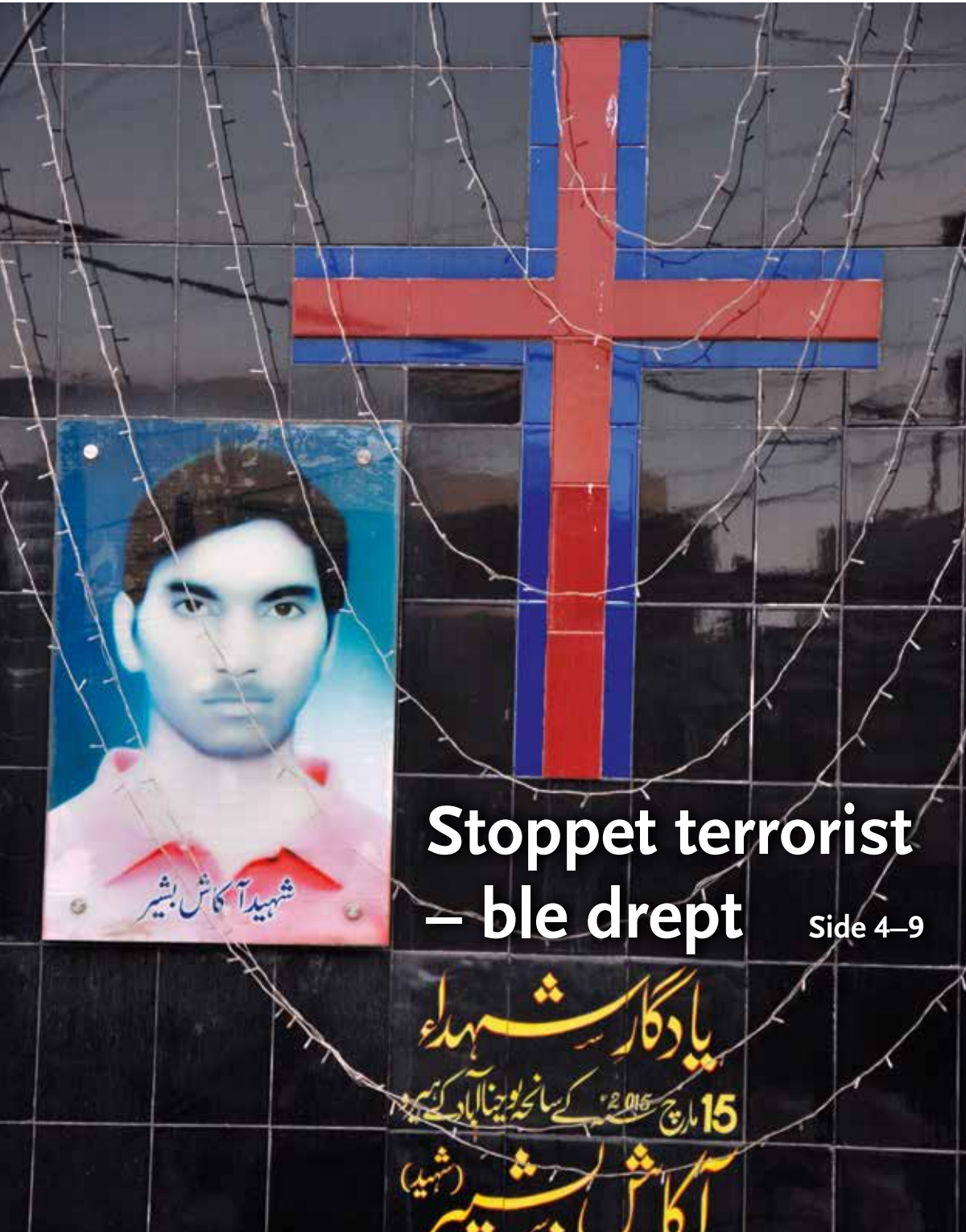

MAGASINET

stefanus

47. ÅRGANG – NR. 2 / MARS 2017

Stoppet terrorist – ble drept

Side 4–9

VERN MOT VINTER

Hun var en av flere hundre flyktninger i Beirut som fikk hjelp mot vinterkulden.

SIDE 12

DYSTRE UTSIKTER

Cecilie Hellestveit frykter et Irak tomt for kristne. Hun håper det ikke går like ille i Syria.

SIDE 10-12

FIKK SE ARRENE

Øyvind Norderval var bare 14 år da han møtte Richard Wurmbrand første gang.

SIDE 14-15

SMÅK AV TROSFRIHET

Elisabeth Groth laget oppskriften til Stefanuskaka som samler til prat om trosfrihet.

SIDE 14

Islamsk ekstremisme hindrer trosfrihet

Mediedebatten om islam er utfordrende. Det er flere grøfter en fort kan falle i.

Den ene grøften er fremmedhatet, rasismen og stigmatiseringen. Noen gir inntrykk av at alle muslimer er voldelige terrorister som vi bør skjerme oss mot. Dette er problematisk. Det finnes gode og dårlige mennesker innen de fleste trosretninger. En terrorist bør straffes for de handlinger han begår; ikke på grunnlag av etnisk, nasjonal eller religiøs tilhørighet. Menneskelig frykt i møte med det ukjente er ikke vanskelig å forstå, men frykten må møtes med faktakunnskap og balanse, ikke med polarisering og konspirasjonsteorier.

Den andre grøften er den naive idylliseringen av totalitære strømdrag som finnes i ethvert muslimsk majoritetssamfunn. Hva som er god eller dårlig islamsk teologi er opp til muslimerne å definere, like mye som det er opp til kristne å definere hva som er autentisk og sunn bibelsk lære. Men i de fleste muslimske majoritetsland vises det liten respekt for religiøse minoriteter både gjennom lovgivning og sosial praksis. Minoriteter reduseres til annenrangs borgere. De får ikke lov til å praktisere sin tro på lik linje med majoriteten. Retten til å konvertere fra islam til annen tro er fraværende, og konvertitter utsettes ofte for vold og sanksjoner. Slike samfunn er per definisjon «ekstreme» og må utfordres.

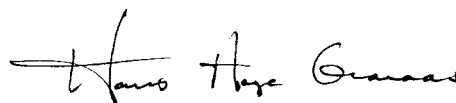
Den tredje grøften er å hevde at islamsk ekstremisme er forbeholdt terrorgrupper som ikke har noe som helst med islam å gjøre. Dette er misvisende. Taliban, Al-Qaida, IS, al-Shabab, Boko Haram og Det muslimske brorskap gir ikke et fyllestgjørende inntrykk av islam. Men samtidig blir det feil å hevde at det ikke finnes noen forbindelseslinjer mellom disse gruppene og den totalitære tenkning og praksis som råder grunnen i de fleste muslimske majoritetssamfunn. Disse ekstremistgruppene går hakket lenger enn den ekstreme stat. I 35 av 50 land er islamsk undertrykkelse eller islamsk ekstremisme den primære drivkraften bak forfølgelse av kristne. La oss ikke isolere ekstremismebegrepet til voldelige ekstremistiske terrororganisasjoner, men også inkludere totalitære stater, familier og nabolag som ønsker å legge islamsk lovgiving

eller praksis til grunn for hele land og territorier. Samlet sett gir dette mye menneskelig lidelse.

Den fjerde grøften er forherligelsen av det religiøse teokrati. Selv om også den kristne kirke gjennom historien har hatt uheldig sammenblanding av kirke og politikk, er det teokratiske element i islam i dag likevel langt mer fremtredende. At statens verdier gjenspeiler noe av den religiøse kulturarv som folket samlet sett representerer, er ikke unaturlig. Det bærer likevel galt avsted dersom konkrete religioner og trossamfunn favoriseres på bekostning av andre. Ytringsfrihet, trosfrihet og forsamlingsfrihet er rettigheter for alle, uten unntak. Eksempler på muslimske majoritetssamfunn hvor disse rettigheter er fraværende og hvor kristne har svært trange kår er Somalia, Afghanistan, Pakistan, Sudan, Syria, Irak, Iran, Jemen, Libya og Saudi-Arabia.

Tidligere norsk ambassadør til Saudi-Arabia, Carl Schiøtz Wibye, har i sin ferske bok *Terrorens rike* satt et helt nødvendig søkelys på Saudi-Arabias ekstremisme og på landets rolle i å spre den ekstreme wahabismen, som IS lener seg på. «At Saudi-Arabia har hatt en enorm innflytelse på å spre islamistisk ideologi, er helt klart, men svært få har lyst til å snakke om det», uttalte han til Aftenposten. Dette må vi snakke tydelig om.

Misjon bak Jernteppet (nå Stefanusalliansen) kjempet i sin tid mot den kommunistiske ideologi som var årsak til massiv kristendomsforfølgelse og førte til klare brudd på trosfriheten – en grunnleggende menneskerettighet. Hva kjemper vi mot i dag? Totalitære ideologier er fortsatt en betydelig utfordring. Islamsk ekstremisme er utvilsomt en av flere.

Hans Aage Gravaas
generalsekretær

Utgever Stefanusalliansen
Ansvarlig redaktør Hans Aage Gravaas
Redaktør Johannes Morken
Redaksjon Kristin Storaker
Thea Elisabeth Haavet
Jan-Eivind Viumdal

Forsidefoto Arif Bhatti
Design og trykk Kai Hansen Trykkeri
Opplag 16 500
Kontor Trondheimsveien 137
Postadresse P.b. 6603 Rodeløkka, 0502 Oslo
Telefon 23 40 88 00

E-post post@stefanus.no
Hjemmeside www.stefanus.no
Styreleder Jan Gossner
Repr.skapsleder Karin Riska
Org. nr. 970276432
Bankgiro 3000 14 57922 Gavekonto
Revisor BDO AS

Ektepar hardt presset for sin tro

Pastor Nguyen Cong Chinh soner en fengselsstraff på 11 år under harde kår i Vietnam. Siden i fjor vår er kona hans, Tran Thi Hong, blitt trakassert og overvåket.

Vi appellerte for Tran Thi Hong i fjor, da hun hadde blitt tvunget til nesten daglige brutale avhør gjennom flere uker etter sitt møte med den amerikanske ambassadøren for trosfrihet. Nå ber hun omverdenen

Tran sammen med en fra det amerikanske konsulatet. Foto: BPSOS

reagere på behandlingen av hennes mann i fengselet. Hun besøkte ham 10. februar og er svært bekymret for hans helse etter måneder i isolat og uten behandling for en rekke helseplager.

Pastor Nguyen leder den amerikanske lutherske kirken i Vietnam, en kirke myndighetene ikke anerkjenner. Han var aktiv forsvarer av trosfrihet før han ble arrestert i april 2011. Året etter ble han dømt til 11 års fengsel for angivelig å ha sådd splid.

Kona Tran er aktiv i en organisasjon for kvinners rettigheter, Vietnamese Women for Human Rights (VWHR). Pastor Nguyen har ikke tilstått det han er anklaget for. Derfor er han nektet å ringe til sine nærmeste. Da kona Tran skulle besøke ham i desember, måtte hun stå nesten fire timer i regnet utenfor fengselet, før hun fikk vite at mannen var flyttet til et annet fengsel to måneder tidligere. Etter nesten et døgn på moped klarte hun å finne ham

Pastor Nguyen sitter fengslet – her er han fra rettssalen. Foto: BPSOS

og få snakke med ham gjennom en glassvegg. Tran fikk ikke lov til å overlevere tingene hun hadde tatt med.

Hun og parets fem barn mellom 19 og 6 år er overvåket dag og natt. Sikkerhetsstyrkene trakasserer henne og barna, og følger henne til og med når hun leverer barna på skolen. Be for hele familien.

Med vennlig hilsen

Lisa Winther

Menneskerettsrådgiver

TAKKER FOR ALLE BREV

Tohar Haydarov som 8. november slapp ut etter nesten sju år i arbeidsleir i Usbekistan, takker alle som har sendt brev på hans vegne, rapporterer Dansk Europamisjon. Tohar ble, som vi har meldt, løslatt uten at hans nærmeste visste det. Derfor kunne de ikke møte ham. I 2010 ble han dømt for å besitte narkotika. Tohar og de rundt ham har hele tiden hevdet at anklagene er falske – og at formålet var å straffe ham for at han like før ble kristen. Det er fortsatt usikkert hvilke betingelser som er knyttet til løslatelsen. Fortsett å be.

*Alle brevene betydde mye for Tohar mens han var fengslet.
Foto: Dansk Europamisjon*

DIN STEMME MOT URETT

Som appellvenn kan du utgjøre en forskjell for dem som forfølges for sin tro. Et brev utfordrer myndigheter. Det kan få trosfrihetsfanger frikjent, og det oppmuntrer den som lider.

SMS: Send **ROP** til **2377** for å motta appellene på SMS. Du blir belastet på telefonregningen med 20 kr per kampanje. Vi trykker og sender et eget brev for deg når du signerer via SMS. Enkelt for deg, og like effektivt for dem som blir forfulgt for sin tro.

Beskytter kirken mot angrep

Sikander (26) mistet et øye og fikk kroppen full av metall da han beskyttet 3.000 kirkegjengere mot en terrorist. Likevel fortsetter han som vakt.

Thea Elisabeth Haavet (tekst) og Arif Bhatti (foto)
Lahore, Pakistan

Mars 2015. Det er rett før påske i Youhanabad i Lahore, den største kristne enklaven i Pakistan. 150.000 innbyggere gjør seg klar til å feire sin viktigste høytid. De har lenge bedt om politibeskyttelse under gudstjenestene. Det har de ikke fått. Unge, lokale kristne menn har bestemt seg for å gjøre jobben selv. En av dem er 24 år gamle Sikander.

– Jeg hadde bare sett terror på TV og trodde ikke noe skulle skje, forteller han.

Sammen med andre unge menn står han foran St. John katolske kirke for å beskytte rundt 3.000 kirkegjengere. Ingen ukjente skal slippe gjennom den blå porten. En annen vakt er Akash Bashir (19).

– Plutselig ropte Akash til meg: «Steng porten! Det er en selvmordsbomber her!» forteller Sikander.

Den islamistiske gruppen Jamaat-ul-Ahrar, en fraksjon av Taliban, hadde planlagt å sprengte to kirker i Youhanabad samtidig. En mann med selvmordsbelte og en med skytevåpen skulle komme seg inn i hver av kirkene. Angriperne var forberedt på at kirkene hadde frivillige vakter. Det de ikke visste, var hvor langt de unge mennene ville gå for å beskytte kirkegjengerne.

– Da jeg hørte Akash rope, så jeg terroristen på vei inn porten. Med all kraft kastet jeg meg mot ham og dyttet ham ut, forteller Sikander.

Skutt i hodet

Til tross for at han ble skutt i hodet, klarte Sikander å stenge porten. Utenfor kastet Akash seg over selvmordsbomberen og holdt ham

Sikander (26) har fått mopeddrosje for å livnære seg. Han var vakt og ble skadet i terrorangrepet i 2015.

nede. «Slipp meg, jeg har en bombe, du kommer til å dø!» ropte angriperen, ifølge øyevitner. «Gjør som du vil, men jeg slipper deg ikke,» svarte Akash.

Da terroristen forsto at han ikke ville komme seg inn i kirken, detonerte han bomben. Akash døde momentant. Sikander ble truffet av jernporten og ble kastet bortover. Blodet rant.

– I ambulansen takket jeg Gud for at han hadde reddet kirken og kirkegjengerne, forteller Sikander. Også ved protestantiske Christ Church klarte vaktene å legge selvmordsbomberen i bakken. Slik hindret de at bomben gikk av inne. Hundrevis av liv ble spart.

– Vi setter stor pris på våre unge, frivillige vakter. Og takk Gud for at Akash Bashir valgte å gi livet sitt for å redde kirkegjengerne, sier pater Francis Gulzar i den katolske kirken.

– Hvordan har terrorangrepet påvirket oppmøtet ved gudstjenestene?

– Flere kommer nå enn før. Nå må vi ha to messer på søndager, og kirken er så full at 2-300 må sitte utenfor. Takk Gud for at de er sterke i troen og ikke lever i frykt.

En blå himmel

En av dem som går mer i kirken enn før, er Sikander.

– Jeg er her hver dag, hvis ikke mister jeg min indre fred, forteller han. Sikander har bare ett øye, han hører bare på det ene øret, har mange metallbiter i kroppen og et skadet bein som hindrer ham i gå like lett som før.

– Men min tro er styrket. Jeg takker Gud for at jeg er i live og at jeg kan komme til kirken for å be. Og jeg er stolt over at jeg fortsatt beskytter Guds hus.

Sikander tar oss med inn for å vise oss hvordan hele kirkerommet er malt om i sterke farger etter angrepet. Taket er malt som en blå himmel.

Kirkegjengerne skal bli oppmuntret og få hjelp til å slippe de traumatiske minnene.

– Jeg er stolt over å være kristen, men her i Pakistan blir vi ikke behandlet som likeverdige. Vi er aldri trygge, og møter diskriminering overalt, forteller Sikander. Selv ikke politiet stoler han på. Etter angrepene har myndighetene sørget for bevæpnet beskyttelse under gudstjenestene, som skarpskyttere på taket. Men kirkene fortsetter likevel med eget mannskap, for å være på den sikre siden.

– Politiet stiller, men ofte er de mer opptatt av mobilen sin eller ser på TV, hevder vakten.

Nye protester

Mistilliten er preget av de dramatiske hendelsene rett etter angrepene. Samme dag oppsto en spontan demonstrasjon mot at myndighetene ikke hadde beskyttet kirkene. Unge menn viste sitt sinne. Historiene er mange – den ulykkeligste er at to mistenkte terrorister ble brent levende. Det var første gang kristne svarte på

St. John katolske kirke beskyttes av væpnede vakter, politi og ubevæpnede vakter. Sikander (26) står ved porten.

vold med vold. Likevel førte hendelsen til at myndigheter, media og politiet presenterte kristne som mordere og voldelige. Uskyldige ble hentet fra hjemmene sine og ble mishandlet i varetekt. Mer enn 130 ble arrestert. I frykt forlot nesten halvparten av husstandene i Youhanabad midlertidig

Pakistanske sikkerhetsstyrker bidrar i beskyttelsen av kirker i Youhanabad.

sine hjem. Nærmiljøet ble preget av spenninger mellom muslimer og kristne. Mange kristne mistet jobbene og ble angrepet uten grunn.

– Vi startet et intenst dialogarbeid mellom kristne og muslimer. Målet var sosial rettferdighet, trosfrihet, pluralisme og fredelig konflikthåndtering. Religiøse ledere og samfunnsledere fra begge sider deltok, og programmet gjorde mye for å roe gemyttene, og dialogen fortsetter med gode resultater, forteller Sajid Christopher.

Han leder Human Friends Organization (HFO) som blir støttet av Stefanusalliansen. HFO-lederen er likevel bekymret for de 42 mennene som fortsatt er fengslet. Myndighetene ønsker dødsstraff for dem.

Påsketerror igjen

April 2016. Ett år er gått i Youhanabad etter angrepene i 2015. På «martyrveggen» utenfor kirken henger

bilder av de 22 dødsofrene fra angrepene. De fleste var vakter. Akash har fått eget minnesmerke.

Etter gudstjenestene påskedag drar lykkelige foreldre og barn til Gulshane-Iqbal-parken, en av Lahores største og mest populære, for en påskepiknik. Så skjer det igjen. En selvmordsbomber sprenger seg i lufta bare meter fra barnas lekeområde. Igjen står Jammatal-Ahrar bak. Angrepet er uttrykkelig rettet mot kristne. 23 av de 75 dødsofrene er kristne, de andre er muslimer.

Shakeela Masih (40) mister sin sønn Aman John denne påskedagen. – Ved Guds nåde så jeg ikke min døde sønn, men min hardt skadede mann John (45), slik at jeg fikk fraktet ham til sykehuset der de klarte å redde ham, forteller hun. Tårene triller mens moren viser bilder av gutten. Hver gang mediene melder om et nytt terrorangrep, kommer de traumatiske minnene tilbake. >>>

>>> Fortsettelse fra forrige side

St. John katolske kirke er fullsatt under gudstjenestene (over). Det er lang kø ved nattverdbordet (nederst til høyre). Shakeela og John Masih mistet en sønn i påskedagsterroren i 2016. Her sammen med barna Amar John og Carol. De har fått hjelp til å starte et nytt liv (øverst til høyre).

– Vi frykter at vi vil miste flere, forteller Shakeela.

Fikk hjelp

John kan ikke lenger arbeide, fysisk er han kommet til hektene, men han er sterkt preget av de traumatiske minnene. Som så mange kristne, tilhører familien de fattigste, og de var en av mange familier som mistet sin hovedforsørger. Mange hadde ikke råd til sykehusregningen.

– Vi fryktet for at vi kom til å ende i dyp fattigdom og aldri kom til å leve et normalt liv. Heldigvis fikk vi hjelp av Human Friends Organization (HFO), sier Shakeela.

HFO hjalp dem med mat to ganger den første krisetiden, dekket utgifter til medisinsk behandling og har bidratt med psykisk traumebehandling. Familien har fått en rickshaw, mopeddrosje, som sikrer inntekt.

– Vi takker Gud for hjelp fra søstre og brødre i utlandet. Ellers hadde vi ikke klart oss, sier hun.

HFO har hjulpet 47 terrorrammede familier med mopeddrosjer, små butikker eller annen

næringsvirksomhet for å gi dem et nytt levebrød.

Frykt og tro

Februar 2017. Stefanusalliansen besøker Pakistan samme uken som en ny terrorbølge skyller over landet.

«Spiritualitet under angrep.» «Fire bomber på et døgn.» «Blodbad i Peshawar.» Dette er noen av avisoverskriftene under besøket. Flere hellige steder blir rammet. De fleste ofrene er muslimer. Terroren rammer blindt. En bibelskole-student blir drept på et marked.

– På grunn av terrorbølgen er mange

redde, men de kommer likevel til å delta for fullt på påskedagstjenestene, sier HFO-leder Sajid Christopher.

– Vi kan ikke la frykten styre, sier pater, Francis Gulzar.

– Vi lever i tro. Lidelse er en del av kristenlivet, og har vært det siden kristendommens første dager. Det onde vil alltid eksistere. Vi skal kjempe mot det onde. Når mennesker lider, må vi støtte dem. – Vår oppgave er å bringe Kristi fred og glede til alle, sier pater Francis.

Han kan stole på at en smilende, enøyet Sikander passer på utenfor og ønsker alle kirkegjengerne en god påske.

**STØTT
BLASFEMI-
OFRE SOM
«JOSEPH»!**

Bruk vedlagt giro

Konto: 3000 14 57922

VIPPS #19013 Stefanusalliansen

Tvunget til ekteskap

Minst 300 kristne og 400 hinduistiske jenter blir kidnappet, tvangskonvertert og tvangsgiftet i Pakistan hvert år. Her forteller «Sonia» sin historie.

«Jeg hadde det godt og studerte fysikk i Lahore. Målet mitt var en doktorgrad. Jeg elsker å studere. Faren min døde for lenge siden, men jeg har et tett forhold til mor og mine to brødre. Jeg var eneste kristne på instituttet. Troen min var nok årsaken til at jeg ble bortført – slike overgrep rammer spesielt jenter fra minoritetsgrupper.

Jeg kjente til familien til mannen som kidnappet meg – de bor bare fem minutter unna hjemmet vårt. En dag ringte søsteren hans og sa at moren min var veldig syk, og at de skulle hente meg på studenthjemmet der jeg bodde. Mors telefon var slått av, så jeg ble bekymret. I bilen ba jeg om drikke. De hadde puttet noe i vannet, så det neste jeg husker er at jeg var i huset deres. Familien truet med pistol og slo meg i ansiktet. De sa jeg måtte konvertere til islam ved å fremsi den islamske trosbekjennelsen. Jeg er født og oppvokst som kristen, og ønsker å leve som det. Men jeg turte ikke nekte.

Tvangsgiftet

Etter tvangskonverteringen ville de drepe broren min, dersom jeg ikke giftet meg med kidnapperen. De sa broren min var i deres varetekt, så jeg våget ikke stå imot. I huset til søsteren hans i en annen by måtte jeg gjøre husarbeidet. De mishandlet meg. Jeg fikk ikke ringe eller møte andre enn dem. Jeg var redd jeg aldri kom til å få se familien igjen – og de var veldig bekymret. I mer enn en måned var jeg

«Sonia» kan ikke gå ut av huset av frykt for å bli bortført igjen.

slave. En dag da bare kidnapperens bestemor var hjemme, listet jeg meg ut. Jeg hadde akkurat penger til en bussbillett og til å ringe mor fra en telefonboks.

Frykt

Av redsel våget ikke mor å politianmelde saken. Men kidnapperen gikk rettens vei. Han påsto at kona hans illegalt ble holdt hos en kristen familie. Han anklaget også min mor og mine brødre for å ville drepe meg. Heldigvis fikk vi hjelp fra en kristen advokat fra Human Friends Organization. På tre måneder klarte han å få ekteskapet rettslig annullert. Han har truet med å drepe både meg og familien hvis jeg ikke returnerer. På vei til butikken en gang i fjor sommer

stoppet overgriperen min mor – han forbannet og truet henne. Like etter kom han og noen venner hjem og truet henne på livet. Overgriperen er ikke straffet, og jeg får ikke beskyttelse. Pakistan slår ikke ned på den muslimske majoriteten.

Snudd livet

Kidnappingen har snudd livet mitt. Jeg har ikke vært utenfor dørene på to år, i daglig frykt for at kidnapperen vil kaste syre på meg, drepe meg eller bortføre meg igjen. Jeg er bundet til huset. Drømmen min er å flytte til et trygt land og fortsette utdannelsen. Jeg ber Gud hjelpe meg til et normalt liv igjen.»

Fortalt til Thea Elisabeth Haavet i Lahore, Pakistan

Frikjent i retten – lever i frykt

Younas satt syv år i fengsel anklaget for blasfemi. Så ble han frikjent av retten – men ikke av samfunnet. Familien lever i skjul.

– Jeg er ikke redd for døden, men jeg er redd for hvordan det skal gå med barna, sier Younas som lever i skjul i en annen by enn hjembyen.

Kristin Storaker (tekst) og Arif Bhatti (foto)
Lahore, Pakistan

– Jeg er ikke redd for døden, men jeg er redd for hvordan det skal gå med barna mine, sier Younas. Pakistan ble i 1947 skilt ut fra India som egen stat for landets muslimer. Religiøse minoriteter gledet seg over opprettelsen av Pakistan. Landets grunnlegger, Mohammed Ali Jinnah, så for seg et land basert på trosfrihet og religiøs toleranse: «Dere er fri. Dere er fri til å gå til deres templer. Dere er fri til å gå til deres moskeer eller til alle andre steder for tilbedelse i staten Pakistan.» I februar besøkte jeg et Pakistan der jeg kunne se at virkeligheten er en helt

annen. Pakistanerne gikk riktignok til sine religiøse bygg, men ikke uten fare. Fredagsbønn og søndagsgudstjeneste ble feiret med skarpskyttere på moské- og kirketakene. Den religiøse toleransen Jinnah la ned i Pakistans grunnmur, er for lengst byttet ut med intoleranse og ekstremisme. Pakistan er i dag et av verdens verste land å være annerledes troende i.

Islamisering

Pakistan har siden starten hatt islam som statsreligion. Men det var først da general Zia-ul-Haq tok makten på 80-tallet at islamiseringen skjøt fart. Forfølgelsen kommer fra to hold, fra samfunnet – via ekstreme grupper, naboer, familie osv., og fra staten – via

restriksjoner, diskriminerende lovverk og urettferdig behandling av offentlige institusjoner og rettsvesen. Kombinasjonen av disse kreftene er giftig for landets minoriteter. Det kommer tydelig frem i blasfemi-lovverket og misbruken av det. Det var britene som opprinnelig innførte religionslovene da Pakistan og India fremdeles var samlet under britisk kolonimakt. Det asiatiske subkontinentet hadde et religiøst, etnisk og språklig mangfold, og religionslovene hadde til hensikt å dempe spenningen mellom gruppene. General Zia-ul-Haq endret lovverket fra å være beskyttelse av individer og religiøse grupper, til å bli et våpen for forfølgelse.

Kriminaliserer

Blasfemilovene kriminaliserer det å ytre noe negativt, kritisk eller humoristisk om profeten Muhammed og om Koranen. Inntil 2015 hadde vi blasfemilovgivning i Norge også. Loven ble sist brukt i 1912 og var følgelig en sovende paragraf. Pakistans blasfemilover er høyst våkne og med straff på livstid i fengsel for å fornærme Koranen og dødsdom for å fornærme profeten Mohammed. Blasfemilovene brukes som et billig våpen til å angripe og diskriminere religiøse minoriteter, særlig kristne og ahmadiyyaer, men også hinduer og muslimer med avvikende meninger. Så godt som alle blasfemianklager er falske. Å anklage noen for blasfemi er

lettvindt og effektivt – politiet krever ikke bevis for å registrere anklagene, og det finnes ingen represalier overfor dem som kommer med falske anklager. De som beskyldes for blasfemi, er fritt vilt. Den mektigste parten vinner. Politi og rettsvesen gir ofte de blasfemianklagede urettferdig behandling i frykt for represalier fra ekstremistgrupper eller på grunn av egne fordommer. I noen tilfeller er blasfemianklagede blitt drept av politi og/eller fengselsvakter.

Drept

Guvernøren i Punjab, Salman Taseer, ble i 2011 drept av sin egen livvakt fra politiet, Mumtaz Qadri, for å ha kritisert blasfemilovene. Etter mordet ble Qadri hyllet som en helt av store folkemasser. Staten dømte ham til døden. Da straffen ble utført i 2016, tok 100.000 pakistanere til gatene for å hylle drapsmannens forsvar for blasfemilovene. Selv utenfor den pakistanske ambassaden i Oslo samlet det seg over hundre norske muslimer i protest mot straffen. I dag er det opprettet et minnesmerke ved Qadris grav rett utenfor Islamabad. Like ved graven står et skilt med oppfordring om å donere små gaver eller pengesummer i bytte mot en «evig plass i himmelen». Familien hans mottar store donasjoner, og Qadris kultstatus har befestet seg i det islamistiske miljøet.

Drept, ikke henrettet

Ingen er offisielt blitt henrettet av staten for blasfemi. Ettersom sakene klatrer i rettssystemet, frikjennes tiltalte som regel på grunn av bevismangel. Men flere titalls blasfemianklagede er likevel blitt myrdet av ekstremister før eller under rettsaken. Rettergangen trekker ut i årevis, og det er ikke uvanlig at uskyldige sitter 7-10 år i fengsel før de frikjennes. De kan som regel ikke returnere til lokalsamfunnet etter frikjennelse, på grunn av faren for vold og hatkriminalitet fra ekstreme grupper. De må bosette seg på et nytt sted og skjule sin historie. De får ingen erstatning eller beskyttelse av staten.

Bor i skjul

Verdens mest kjente blasfemioffer er Asia Bibi, fembarnsmoren som har sittet fengslet siden 2009. Det finnes mange som henne som verden ikke kjenner til.

Vi traff en av dem – Younas, en mann som satt syv år i fengsel, før han endelig ble frikjent i Høyesterett i april 2013. Han bor nå i skjul i en annen by enn den han opprinnelig kom fra.

– Jeg er erklært uskyldig av retten, men jeg er ikke fri fra anklagene fra samfunnet, sier han. Younas holder sin identitet skjult, og da vi besøkte han hjemme, måtte vi holde lav profil for å ikke tiltrekke uønsket oppmerksomhet. Det startet med at noen kollegaer anklaget ham for å ha fornærmet profeten Muhammed. Younas tror han ble anklaget fordi han var kristen og likte å snakke om sin tro. I fengselet ble han utsatt for grov tortur. Younas ble servert mat med knuste glasskår som skrapte ham opp innvendig, og to ganger ble han forsøkt forgiftet. Younas er fremdeles sterkt preget, både fysisk og psykisk, av tiden i fengselet. – Det er Gud som skal ha æren for at jeg er blitt løslatt og for at jeg ikke er blitt skremt vekk fra troen, sier Younas. Til minne om dette bærer han et stort sølvkors rundt halsen.

PAKISTAN

Verdens sjette mest folkerike nasjon. Over 200 millioner innbyggere.

96,4 %, muslimer, 3,6 % tilhører religiøse minoriteter.

Folketellingen (1998) talte 2,7 mill. kristne, 1,8 mill. hinduer, 107.000 buddhister og et par mindre grupper. Kristne og hinduer hevder de er flere enn tellingen tilsier.

2–4 mill. ahmadiyyaer regner seg som muslimer. Pakistansk lov forbyr dem å kalle seg det.

Kilde til hele teksten: AGHS Legal Aid Cell, USCIRF, Dawn, Human Friends Organization, CIA World Factbook

Kan kristne overleve i Syria?

Irak er i ferd med å bli tømt for kristne. Forskar Cecilie Hellestveit trur ikkje det treng å gå like ille med den kristne minoriteten i Syria.

Tekst: Johannes Morken

– Det har vore eit kolossalt press på kristne i Irak etter 2003 og i Syria etter 2012. Kristne er ein minoritet i skvis mellom store identitetsgrupper som kjempar om makta, seier Hellestveit.

Ho kom i vinter med boka *Syria – En stor krig i en liten verden*. I 2011 trudde unge syrarar at dei kunne kaste diktaturet av seg. Då Vesten greip inn i Libya, trudde dei unge syrarane at verdssamfunnet stod på deira side. Det var ei alvorleg feilvurdering. Så vart det borgarkrig, meir og meir blodig. Opprøret vart radikalisert. Og frå hausten 2013 har stormaktene og regionale makter som Tyrkia, Iran og Saudi-Arabia entra den syriske scenen i «ein regional verdskrig». Tilbake står eit syrisk slaktehus – og no eit forsøk på fredsprosess, styrt av Russland og Iran.

Sterkt redusert

Hellestveit er fredsforskar med lang fartstid frå forskingsinstitusjonar i inn- og utland. Ho har arbeidd mykje med minoritetane si stilling i Irak og Syria.

I Irak har talet på kristne gått ned frå 1,5 millionar i 2003 til 350.000 i 2012, før IS erklærte kalifatet, og ytterlegare ned etter det. – Dei kristne i Irak har klart seg under skiftande, harde regime. Men det som no skjer, ser ut til å ta knekken på den kristne minoriteten. Store skarar med kristne flykta først frå Irak til Syria. Men så opplevde dei at både sjiamuslimsk

I boka *Syria – En stor krig i en liten verden* (Pax forlag) forklarar Cecilie Hellestveit kampen i og om Syria.

milit og IS flytta krigen sin i Irak over til Syria, konstaterer Hellestveit.

Det gjer sitt til skvisen i Irak at Saddam Husseins regime såg på dei kristne som lojale i kampen for å hindre eit potensielt sjiamuslimsk diktatur, seier Hellestveit. I Syria har Assad-regimet gjort noko liknande. Han har gitt dei kristne vern og prøvd å skremme dei med utviklinga i Irak.

I 1920 var kring 30 prosent av folket i Syria kristne. I 1990 var talet redusert til 10 prosent grunna utvandring og låge fødselstal. Etter at borgarkrigen starta har kanskje meir enn halvparten av dei kristne forlete Syria.

– I både Syria og Irak har radikale islamistgrupper kravd at dei kristne må

velje side. Dei aller fleste har valt side med regima. Det har vore mindre avskrekkande enn radikale menn med svart skjegg og svarte flagg. Når IS så har vilja sende eit signal, har dei angripe kristne. Kristne er blitt utsette for målretta angrep frå islamistane som har vilja vise at Assad-regimet i Syria ikkje er i stand til å gje dei det vernet regimet har hevda at det gjer. Dessutan er kristne blitt fritt vilt for kriminelle, seier Hellestveit.

Der krigen pågår

Dei kristne i Irak og Syria har budd i eit belte frå Bagdad mot Mosul over Ninive-sletta til Aleppo i Syria og nedover igjen til Damaskus. Dei har budd mellom kurdarar og arabarar, mellom sjiamuslimar og sunnimuslimar. Akkurat der dei kristne har budd i Syria, pågår den brutale krigen om kven som skal ha makta.

Dei aller fleste har valt side med regima. Det har vore mindre avskrekkande enn radikale menn med svart skjegg og svarte flagg.

Cecilie Hellestveit

Cecilie Hellestveit åtvarar Europa og Vesten mot å satse på det brutale Assad-regimet i det framtidige Syria. Islamistar må bli del av ein ny samfunnskontrakt, meiner ho.
Foto: Johannes Morken

“ Dei gamle europeiske kolonimaktene har overforbrukt minoritets-argumentet – når det har tent Europas egne interesser.

Cecilie Hellestveit

Det er ein urovekkjande tendens som ikkje gjev lyse utsikter for dei kristne.

– Kva kan gjerast?

– Europa krev vern om minoritetane. Dette er eit dilemma. Dersom Europa krev at dei religiøse minoritetane får fulle borgarrettar, er vegen kort til at kristne blir sett på som emissærar. Dei gamle europeiske kolonimaktene har overforbrukt minoritetsargumentet – når det har tent Europas egne interesser. Når Europa seier at Syrias grenser skal ligge fast, må Europa forhalde seg til at den staten som kjem ut, må få finne sin modell. Vi kan ikkje repetere Sykes-Picot-avtalen der grensene i Midtausten vart trekte opp av Storbritannia, Frankrike og Russland under den første verdenskrigen, seier Hellestveit og legg til:

– Europa må kjempe prinsipielt for minoritetane, for å ivareta pluralismen. Europas problem er at dersom kristne skal sikrast kollektive rettार i Syria, får Europa krav om tilsvarande kollektive rettार for minoritetar i Europa. Europa svarar at kollektive rettार berre gjeld urfolk. Europa vil altså snakke om nye kollektive rettार berre i øydelagde samfunn i Syria og Irak. Sjølv har eg alltid vore verdirelativist. Men dei som ikkje er det, har her eit problem, seier Hellestveit. >>>

– Eg gjesta Syria like etter at Bashar Assad tok over makta etter faren i år 2000. Det var positive signal om utviklinga, og leiarar i dei historiske kyrkjene fortalde om fridommen dei hadde. Kva er lina frå då til no?

– Syria var tidlegare ein oase for kristne som hadde relativt større religionsfridom enn kristne i andre muslimsk-dominerte land. Det syriske regimet har dessutan hatt ein sekulær ideologi, og landet har vore styrt av ein religiøs minoritet – alawittane – som har apolitisert religionen, konstaterer Hellestveit.

Då opprøret mot Assad kom i 2011, kasta dei kristne seg ikkje inn i det slik andre gjorde.

– Assad var frå starten mindre hardhendt i dei kristne områda – trusselen var ikkje der, og taktikarane ville vise minoritetane kva valdsbruk andre var i stand til å stå for. Kristne er også av den grunn blitt assosiert med regimet. Etter som opprøret blei meir og meir radikalisert, er dei kristne blitt

sett som emissærar, seier Hellestveit. Då Assad mista kontrollen i områda dei kristne budde, hadde dei tre val: dei kunne flytta vestover til regimekontrollerte område, dei kunne flykta eller dei tok til våpen og laga egne militsar.

– Er dette ein religionskrig?

– Nei, det er ikkje en religionskrig. Det er ein krig om religion – om kva krefter som skal dominere i ulike islamske samfunn. I Syria kjempar sunnimuslimane om makta etter å ha vore undertrykt. I ein slik konflikt har dei kristne ikkje lyse utsikter. Kristne er forfølgde som gruppe, men ikkje nødvendigvis fordi dei er kristne, seier Hellestveit.

Urovekkjande

Hellestveit seier at krefter i Syria no dessutan retolkar den syriske historia. – Historia om motsetnaden mellom den sekulære Baath-ideologien og Det muslimske brorskapet blir no i staden tolka som at alawittar og kristne har forfølgd det sunnimuslimske fleirtalet.

>>> Fortsettelse fra forrige side

Høg pris

Ho minner om at Assadregimet også før 2011 var eit svært brutalt regime. – Kva er prisen for å binde seg til dagens endå meir brutale Assad-regime for å verne dei kristne? Skal alle idear kastast på båten for å verne dei kristne? spør Hellestveit.

Utfordringa er at Europa må lokke og true aktørar i Midtausten til å byggje og vedlikehalde statar som sørgjer for stabilitet. Det kan, seier ho, berre skje med ei form for samfunnskontrakt der islamistar får ein del av ansvaret for samfunnsutviklinga. – Europa har ikkje teke inn over seg kor viktig religion er for folk i Midtausten.

Ho meiner det var «ein katastrofe» då Europa i 2006 nekta å godta Hamas som vinnar av det palestinske valet, eit val EU hadde støtta og observert. – Europa svikta sin visjon om å satse på institusjonar i samfunnsbygginga, meiner Hellestveit.

Borgarrettar

Rett nok usikre meiningsmålingar frå Syria viser 60-70 prosent oppslutnad om at ein syrisk stat må byggje på borgarrettar. – Også mange salafistar svarar dette når dei blir spurde. Ut frå desse svara vil dei altså ikkje ha ein shariastat der kristne er andrerangs eller tredjerangs borgarar, seier Hellestveit som eit håpefullt teikn.

At dei sekteriske motsetnadane som slo ut i full blomst i Irak då Saddam fall, enno ikkje er like ille i Syria, er også eit godt teikn. Men andre teikn er ikkje like lyse. – I Irak blei det lagt lokk på borgarkrigen i 2008. I ly av dette er det seinare offisielt drepe 53.000 menneske i terroraksjonar. Er det ein slik fred som ventar Syria der kristne er dei mest utsette, så lovar det slett ikkje bra, seier Hellestveit.

– Verda må hjelpe oss med garantiar, elles kan ikkje vi kristne bli buande i Irak, seier erkebiskop Nicodemus Daoud, her fotografert på Litteraturhuset i Oslo under gjestinga i regi av Stefanusalliansen i november 2015. Foto: Øystein Rauan

Tryglar om hjelp til å bli i Irak

Han måtte sjølv flykte frå Mosul då IS overtok byen i juni 2014. No tryglar den syrisk-ortodokse erkebiskopen Nicodemus Daoud verda om garantiar for kristent nærvær i Irak.

– Utan garantiar kan vi ikkje bli verande. For oss er Irak heilagt land, våre fedrars land, vi er det opphavlege folket her, seier erkebiskopen på telefon frå Erbil, hovudstaden i den kurdiske delen av Irak, ni mil aust for Mosul. Til Erbil drog han og presteskapat i samla flokk som dei siste kristne.

IS-mentalitet

Den irakiske hæren har i vinter starta offensiven for å kaste IS ut av Mosul. Erkebiskopen trur hæren vil klare det. – Problemet er IS-mentaliteten i byar og landsbyar. Dei som hjalp IS med å få kontrollen der vi budde, vil vere her framleis. Vi er redde for å dra tilbake til Mosul og landsbyane. Vi ber verda presse på FN for å sikre oss med garantiar, seier Nicodemus Daoud. Av 1,6 millionar kristne i Irak er det i dag 250.000 til 300.000 igjen, ifølgje erkebiskopen. Framleis dreg kristne som føler det ikkje er noka framtid. I dei kurdiske områda er det danna

kristne militsar. Men ifølgje erkebiskopen er det lite hjelp sidan dei ikkje får lov verken av regjeringshæren eller dei kurdiske peshmergastyrkane til å gå inn i landsbyane dei kristne forlet. – Vi stolar ikkje på regjeringshæren, mellom anna fordi 65.000 soldatar flykta då 300 IS-krigarar inntok Mosul, seier Nicodemus.

Svikta

Han var i Noreg i november 2015, invitert av Stefanusalliansen. Han deltok på seminar og møte og i fakkeltog for dei forfølgde. Daoud fortalte at han kjende seg forrådt av naboane. Folk han hadde vakse opp sammen med og levd fredeleg saman med, angav dei kristne og hjalp IS med å plyndre kyrkjer og hus. Dei gjorde sitt til at kristne blei flyktningar. No kan han ikkje lenger stole på nokon i Irak. – Difor ber vi verda hjelpe oss, seier erkebiskopen i dag.

SYRIA OG IRAK: HJELPEN

Beskyttet flyktninger mot vinterkulde

Midler fra Stefanusalliansens villige givere ga syriske og irakiske flyktninger i Libanon varme mot vinterkulden.

– Takk for gavmildhet. Mer enn 300 nyankomne flyktningfamilier fikk madrasser, lakener, tepper og varmeovner. Alt ble kjøpt inn og delt ut etter lister, forteller Lily Malky i Resurrection Church Beirut (RCB).

Hver familie måtte signere for mottatt utstyr.

– Flyktningfamiliene kom fra Syria med minimal bagasje. De små, kalde og fuktige leilighetene i Beirut gjør at barna lett blir syke om vinteren. Syriske og irakiske menn, kvinner og barn var glade for vinterutstyret. Takket være gavene og det harde arbeidet her av frivillige, opplever både kristne og muslimske flyktningfamilier praktisk kristen kjærlighet, forteller Lily Malky.

Kirken hjalp flere hundre irakiske og syriske familier før høstens innsamling kalt «OVN». Men behovet var mye større.

Varmeovnene og teppene var velkomne blant flyktningene i Beirut. Begge foto: Resurrection Church Beirut.

– Vi fikk et nødrep fra vår partner i Libanon, Resurrection Church. Vi er overveldet, glade og takknemlige over givergleden, og vi har derfor kunnet bidra med mer enn det vi først lovet RCB. Stefanusalliansen fortsetter samarbeidet med kirken og andre partnere for å hjelpe flyktninger fra krigen i Syria og Irak, sier kommunikasjons- og markedssjef Jan-Eivind Viumdal.

Styrker arbeid for forfølgde

Møtet med kristne som er ramma av terrorbomber i Pakistan gjorde så sterkt inntrykk på Helga Haugland Byfuglien at ho vil at Den norske kyrkja skal gjere meir for å støtte kristne under ekstreme vilkår i fleire land.

Saman med Berit Hagen Agøy i Mellomkyrkjeleg Råd var ho i januar i Pakistan saman med Kirkens Nødhjelp. Dei gjesta fleire kyrkjelydar som er ramma av sjølvmoordsangrep.

Byfuglien vart sterkt bevega av å sjå kor mykje det hadde å seia for dei ho møtte at det kom sentrale kyrkjeleiarar.

– Frykta for å bli gløymde av verda utanfor er der. Pakistan er komen i skuggen ikkje minst av krigen i Irak og Syria. Vi skal ikkje undervurdere kva det betyr for dei at utanlandske kyrkjeleiarar lyttar, ber for dei og er saman med dei og tek historiene heim. Etter turen har vi snakka om korleis vi kan gjere meir også for kyrkjer andre stader enn i dei tre landa vi har samarbeidskyrkjer, seier Byfuglien som planlegg tur til Egypt i 2017.

900 farløse på julefest i Bagdad

I februar arrangerte Mamma Maryam og hjelperne hennes sin årlige julefest for fattige, farløse barn fra et slumområde i Bagdad-regionen i Irak.

– Det ble en fantastisk fest.

Forberedelsene gjorde meg sliten, men jeg glemte alt da jeg så barna smile og le, forteller Maryam.

De fleste barna er sjiamuslimer som har mistet faren i sekteriske terrorangrep. Nå strever de for å overleve. Hvert år velger Maryam ut 900 barn til festen. Sammen med mødrene ble barna hentet i busser. I en kirke ventet god mat, godteri, underholdning og leker – og ikke minst julenissen. Teamet sang også sanger om Jesus. Mødre og barn sang med. – Sjiamuslimene her er glade i kristne,

900 barn fikk glede av julefesten.

og mange ville bli bedt for og ønsket å lære mer, forklarer Maryam. Hun og teamet bidrar med mat, skolepenger og annen hjelp til 5.500 farløse hele året. Stefanusalliansen støtter arbeidet.

«En smak av trosfrihet» kan lastast ned på www.stefanus.no eller tingast i posten.

Bak for dei forfølgde

I forrige utgåve av magasinet fekk du lese om Gillian Holby i American Lutheran Church i Oslo. Etter å ha høyrte historia til Richard Wurmbrand i kyrkja like før jul i 1965, inviterte ho han og kona Sabina heim. Rundt kakebordet sa Wurmbrand: «Fru Holby, du må starte ein misjonsorganisasjon for den kommunistiske verda.»

Holby svarte at ho ikkje var den rette, men at ho kjende Else-Marie Skard. Då Misjon bak Jernteppet blei til to år seinare, vart Skard dagleg leiar.

Stefanusalliansen ville i jubileumsåret få laga ei kakeoppskrift som kan brukast til å samle folk i kamp for trusfridom. Organisasjonen kontakta Elisabeth Groth (tidlegare Holm), vinnar av «Kakekrigen», sesong 4, på TV Norge. Ho har laga Stefanuskaka som inngår i eit nytt samtaleopplegg, «En smak av trosfrihet». Der kan ein lese om to vanlege kvinner som fekk spele avgjerande roller.

– Eg elsker utfordringar. Stefanusalliansen står i eit fantastisk internasjonalt arbeid. Eg tok ei formkake og tilsette krydder, frukt og nøtter som spelar ei stor rolle i mange land. Men fruktene kan byttast ut etter smak og kva folk har, seier Groth.

‘Wurmbrand viste meg

Øyvind Norderval var 14 år da faren, biskop Monrad Norderval, var med på å starte Misjon bak Jernteppet i november 1967.

– Far og jeg hadde et tett forhold. For ham var det maktpåliggende å gjøre meg bevisst på de totalitære krefter, sier Norderval, professor i teologi.

– Far forklarte meg sammenhengen mellom hans aktivitet under krigen – det endte med internering på Falstad, og kampen mot kommunismen. «Der enkeltmenneskets verd krenkes, må kirken til enhver tid stille opp. Det er det evangeliet dreier seg om,» sa han. For ham var det en soleklar konsekvens å gå inn i Misjon bak Jernteppet. Han fikk mye pepper fra folk i Den norske kirke og ble av enkelte stemplet som reaksjonær, men ettertiden gav ham rett, sier Norderval.

Etter stiftelsesmøtet for Misjon bak Jernteppet kom Richard Wurmbrand, hans kone Sabina og sønnen Michael til Tromsø. Biskopen i Oslo hadde nemlig takket nei til å slippe den rumenske eks-fangen til i byens kirker, siden han var for «kontroversiell». Men Norderval åpnet domkirken i

Tromsø, og senere ble hovedstadens kirker også åpnet.

– Det gjorde uutslettelig inntrykk da Wurmbrand spurte meg, unge gutten: «Vet du hva diktatur er?» Så tok han av skjorten og viste meg arrene fra torturen han var blitt utsatt for med glødende jernstenger.

Viktige rettigheter – møter motstand

31. januar var Stefanusalliansens rådgivere i menneskerettigheter til stede da Utenriksdepartementet inviterte sivilsamfunnet til presentasjon av strategiske prioriteringer i arbeidet for menneskerettigheter og demokrati. Utenriksminister Børge Brende innledet og ble etterfulgt av representanter fra Norges faste delegasjoner til FNs generalforsamling, FNs menneskerettighetsråd, Europarådet og OSSE.

Det ble slått fast at menneskerettigheter fortsatt er en kjerneverdi i utenrikspolitikken. Situasjonen for menneskerettigheter i et land er ofte som kanarifuglen i kullgruven som varsler om feil. Delegasjonsrepresentantene var klare på at menneskerettigheter er omstridt på flere felt og møter motstand i en del land.

arrene på armen'

Øyvind Norderval intervjuet her av Hilde Skaar Vollebæk i Stefanusalliansen under jubileumsfeiringen i American Lutheran Church i Oslo 12. februar. Til høyre: Ed Brown. Foto: KPK

han sa at «de var mer kommunister enn kristne». Per Lønning var «forferdet» over karakteristikken.

– Men Lønning og far fikk sammen igjennom en uttalelse fra bispemøtet om trosforfølgelsene i øst, i 1971.

Norderval mener den kirkelige diskusjonen etter Jernteppetts fall i 1989 ble «et hult indrekirkelig oppgjør uten konsekvenser». Mellomkirkelig Råd hadde holdt kontakten med offisielle kirkerepresentanter, og stod fast på at de hadde handlet rett – noe de ikke hadde gjort. Den gangen var Sør-Afrika saken, med Østblokken leflet man. Mellomkirkelig Råd burde ha beklaget sin agenda fra Jernteppetts tid.

Norderval er glad for at Mbj i dag favner videre under navnet Stefanusalliansen.

– Jeg har påtalt at Den norske kirke ikke går klart ut mot forfølgelsen av kristne trossamfunn i Midtøsten. Det er en skam, sier Øyvind Norderval.

Norderval minnes at Per Lønning og hans far var nære fortrolige i bispekollegiet. Det kom likevel til et oppgjør i forbindelse med en delegasjon av registrerte baptister fra Sovjet på besøk i Norge i mars 1973. Norderval uttalte i Morgenbladet at slike delegater var autoritetstro og representerte ikke de forfulgte troende,

Gavevekst i 2016 – høyt mål for 2017

Stefanusalliansen er i det alt vesentlige finansiert av gaver, og disse har økt de siste årene.

De samlede gavene i 2016 var på 29,3 millioner, en oppgang på 1,3 millioner fra 2015. Veksten skyldes 1,6 millioner i testamentariske gaver i 2016, mot 200.000 i 2015.

For 2017 er det budsjettert med totalt 31 millioner i gaver, hvorav 1 million ekstra i forbindelse med jubileumsåret.

– Vi gleder oss over mange trofaste støttespillere. Vi har satt oss et ekstra høyt mål i år på grunn av økt aktivitet og omtale i et år hvor vi markerer at organisasjonen er 50 år. Arbeidet vårt blir ikke mindre viktig, sier kommunikasjons- og markedssjef Jan Eivind Viumdal.

I år samlet Stefanusforeningen på Fitjar inn 67.000 kroner til arbeidet for trosfrihet.

Har samlet inn over millionen

Ildsjeler på Fitjar i Sunnhordland har støttet Stefanusalliansen i snart 46 år – det meste av tiden siden Misjon bak Jernteppet ble til. 10 damer driver foreningen for Stefanusalliansen og kunne etter årets basar overføre det største beløpet i foreningens historie – 67.000 kroner.

Siden 1991 – de årene vi har registreringer – har Fitjarforeningen samlet inn i overkant av 1 million kroner. De startet med årlig basar på 80-tallet. De 10 samles annenhver uke hvor de innimellom strikking og brodering, ber for arbeidet vårt og holder seg oppdatert. Noen har også vært på besøk hos noen av våre partnere.

– Det er et meningsfylt arbeid, sier Anlaug Hovstad, den eneste som har vært med siden starten i 1971.

– De har et stort hjerte for alle som må lide for troen sin. Enten dette er enkeltmennesker som de appellerer for eller en minoritetsgruppe de støtter økonomisk gjennom oss. Mottoet «Sammen for de forfulgte» passer godt. Ildsjelene på Fitjar har virkelig stått sammen med mange forfulgte, sier kommunikasjonsrådgiver Birgit Solbakken i Stefanusalliansen. Hun besøkte foreningen under årets basar.

APPELLEN OVER- LEVERT

Foto: NTB

TIL REGJERINGENE I DANMARK, NORGE OG SVERIGE

Opprettelsen av De Forente Nasjoner ble møtt med entusiasme og forventninger av en krigstrett verden i 1945. Man så i denne organisasjonen den beste garanti mot nye væpnede konflikter og et vern om enkeltindividets integritet og menneskeverd. Menneskerettighetserklæringen, som ble vedtatt av FN's generalforsamling den 10. desember 1948, ga ytterligere håp til millioner som levde under trykket diskriminering og forfølgelse i forskjellige deler av verden.

I de etterfølgende år er det blitt nedlagt et stort og betydningsfullt arbeid for at prinsippene i menneskerettighetserklæringen skal bli normgivende for alle nasjoner. Likevel er det en kjensgjerning at land som er medlemmer av De Forente Nasjoner, har gjort seg skyldige i alvorlige brudd på den erklæring de selv har vært med på å vedta. Krenkelsene gjelder ikke minst artikkel 18, som slår fast enkeltindividets rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Overgrep mot annerledes tenkende har funnet sted i totalitære stater av ulik politisk kulør, men det er uimotsigelig at forfølgelsen og undertrykkelsen har vært mest konsekvent i den kommunistiske verden.

I Sovjetunionen har det i lang tid foregått en hensynsløs religionsforfølgelse i statlig regi, og en overveldende mengde dokumentarisk materiale om disse forhold er blitt fremlagt. Foran 25-årsjubileet for menneskerettighetserklæringen er det derfor grunnlag for å fastslå at vår tid opplever den mest omfattende religionsforfølgelse i historien. Diskrimineringen og undertrykkelsen retter seg også i høy grad mot de intellektuelle og andre som har mot til å følge sin overbevisning og gi uttrykk for avvikende meninger.

Alle appeller og henvendelser til de sovjetiske myndigheter fra de forfulgte selv og fra andre har hittil vært uten virkning. Tiden er nå forlengst inne til å reise spørsmålet om forfølgelse av annerledes tenkende i alle internasjonale organer hvor det er mulig å få de myndigheter i tale som har ansvaret for forfølgelsene.

Menneskerettighetenes ukrenkelighet må anses som en moralsk forpliktelse for alle siviliserte stater. Derfor kan det ikke lenger godtas at alvorlige brudd på elementære friheter skal være en stats indre anliggende. Å trekke politiske konsekvenser av en slik erkjennelse er et ansvar vi ikke kan skyve fra oss.

De skandinaviske land har tidligere satt sin sære i å opptre som talsmenn for de vergeløse og undertrykte. Ved 25-årsjubileet for den internasjonale menneskerettighetserklæring ber vi derfor på det mest innstendige våre regjeringer arbeide for at Sovjetunionens alvorlige brudd på denne erklæring blir tatt opp til behandling i De Forente Nasjoner.

Dansk Europamission
Hans K. Neerskov
Danmark

Misjon bak Jernteppet
Monrad Norderval
Norge

Slaviska Missionen
Ingemar Martinson
Sverige

77.000 underskrifter

Høsten 1973, i forbindelse med 25-årsjubileet for FN's Menneskerettighetserklæring, arrangerte Misjon bak Jernteppet underskriftskampanje sammen med søsterorganisasjonene i Sverige og Danmark. Nordmenn stod for 77.000 av i alt 116.000 underskrifter mot religionsforfølgelse i Sovjetunionen.

Biskop og Mbj-formann Monrad Norderval overleverte underskriftene til statsminister Trygve Bratteli (bildet): «Vi er tillitsfulle når vi i dag kan legge denne sak nettopp i Deres hender, herr statsminister. De har selv gjennom forferdelige år i Tysklands fengsler og konsentrasjonsleirer opplevd den samme vilkårligheten, den samme rettsløsheten, den samme brutalitet og nød og lidelse. (...) Derfor er det menn som De som alene har den moralske rett og også plikt til å ta opp en sak som denne.»

Faksimile av Ropet fra Øst
nr. 5-1973 og 1-1974